

Hade du valt att delta?

En kvalitativ studie om vad som motiverar individer till att delta i undersökningar.

Av: Isabel Norberg

Handledare: Måns Lundstedt

Södertörns högskola | Institutionen för Samhällsvetenskaper

Kandidatuppsats 15 hp

Sociologi | Höstterminen 2020

Personalvetarprogrammet

Förord

Författaren till denna uppsats ansvarar enskilt för uppsatsen, samt innehållet i den. Författaren har enskilt skrivit samtliga delar i uppsatsen, och har även enskilt genomfört intervjuerna med samtliga intervjupersoner.

Jag vill tacka mina respondenter för deras medverkan i denna studie. Utan deras deltagande hade studien inte gått att genomföra. Med respondenternas medverkan och deras bidrag i form av erfarenheter gällande undersökningar i sin helhet, har de bidragit med betydelsefull information, som har fört arbetet med studien framåt. Slutligen vill jag även tacka min handledare Måns Lundstedt som med sitt stora engagemang ledsagat mig genom mitt uppsatsskrivande. Med hans goda råd och synpunkter har arbetet med uppsatsen kunnat fortskrida.

Abstract

This study examines individuals' motivational factors when it comes to participation in surveys, and how these are reflected in their social actions. The empirical data consists of semi-structured interviews with six individuals, three men and three women. The empirical data has been analyzed on the basis of Max Weber's ideal types of social action (Weber, 1983) and Edwin Locke's motivational theory (2000). The study finds several aspects that affect the decision making when it comes to participating in a survey, or not to participate. The most central theme is that the research topic in a survey needs to be significant to motivate the respondents to participate. The respondents all share the view that research within the field of health and medicine is important, accordingly expressing motivation to participate in surveys regarding the subject. Another central theme is that a survey needs to favor the participants in some way for them to feel motivated to participate.

Keywords: Motivation, individual benefits, incentives, important research topics, trust in the researcher, time aspect and priorities.

Sammanfattning

Denna studie undersöker vad som motiverar individer till att delta i undersökningar, och hur detta avspeglas i deras sociala handlande. Empirin består av semistrukturerade intervjuer med sex personer, varav tre män och tre kvinnor. Det insamlade materialet har analyserats utifrån Max Webers idealtyper för det sociala handlandet (Weber, 1983) samt Edwin Locke's motivationsteori (Locke, 2000). Resultatet i studien visar att det finns flera olika aspekter som väger in när det kommer till att ta beslutet att delta, eller att inte delta i undersökningar. Det mest centrala temat hos samtliga respondenter forskningsämnet i en undersökning måste kännas betydelsefullt för att de ska motiveras till att delta i studien. Gemensamt hos samtliga respondenter är att undersökningar samt forskning gällande medicin och hälsa är ytterst viktigt, samt att de upplever större motivation till att delta i dessa undersökningar. Utöver detta är även ett annat centralt tema individuella nyttor samt incitament i undersökningar för att öka motivationen.

Nyckelord: Motivation, Individuella nyttor, incitament, betydelsefulla forskningsämnen, tillit gentemot forskaren, tidsaspekt och prioriteringar.

Populärvetenskaplig sammanfattning

Denna studie har sökt svar på vad motiverar en individ till att delta i undersökningar, och hur detta avspeglas i individens sociala handlande. Studien bygger på intervjuer med sex personer, varav tre män och tre kvinnor i olika åldrar. Det insamlade materialet har analyserats utifrån Max Webers idealtyper för det sociala handlandet (Weber, 1983) samt Edwin Locke's motivationsteori (Locke, 2000). Studiens resultat visar att personer handlar olika när det kommer till att delta i undersökningar eller, att inte vilja delta. Däremot visar -även resultatet att det finns många likheter mellan resonemangen trots skillnader i både kön och ålder. Samtliga respondenter menar att den största motivationsfaktorn till att delta i en undersökning är att forskningsämnet upplevs vara betydelsefullt. Den mer djupgående analysen visar även att individuella nyttor samt incitament har en viss betydelse för individernas agerande. Detta går i linje med hur Locke (2000) förklarar hur individer handlar, det vill säga utefter vad man värderar högt. Även Weber (1983) menar att individer handlar utefter vad man anser har ett högt värde samt uppsatta mål. Dessa beskriver han som värderationellt och målrationellt handlande.

Innehållsförteckning

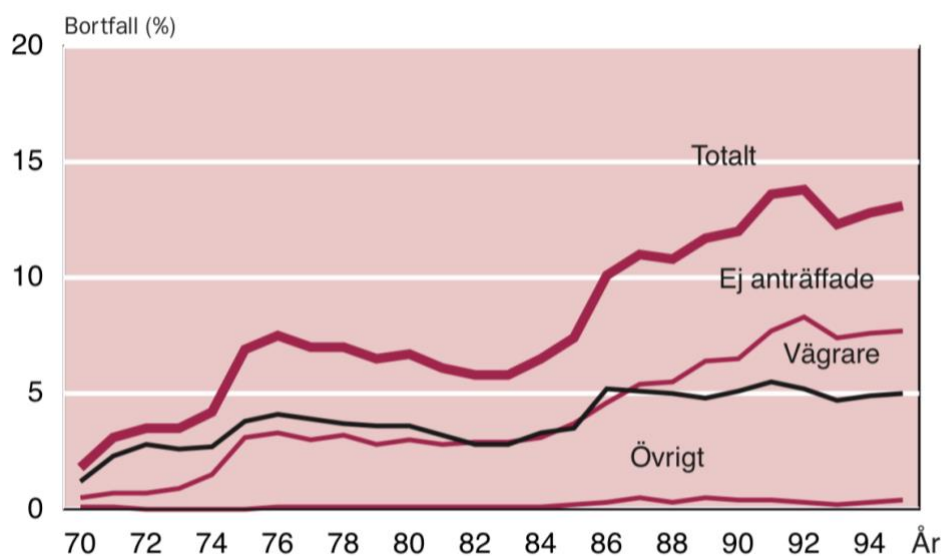
1.0 Inledning	1
1.1 Syfte	2
1.2 Frågeställning	3
1.3 Avgränsningar	3
1.4 Disposition	3
2.0 Tidigare forskning	4
2.1 Minskade svarsfrekvenser över tid	4
2.2 Kritisk reflektion av den tidigare forskningen	6
3.0 Teoretiska utgångspunkter	8
3.1 Webers handlingstyper	8
3.2 Edwin Locke's motivationsteori	9
3.3 Sammanfattning teoretiska utgångspunkter	10
4.0 Metod	11
4.1 Metodologisk ansats	11
4.2 Urval	12
4.3 Upplägg av intervjuer samt frågor	13
4.4 Datainsamlingsmetod	13
4.4.1 Praktiskt genomförande	13
4.5 Trovärdighet och tillförlitlighet	14
4.6 Dataanalys	15
4.7 Forskningsetiska principer	15
4.7.1 Informationskravet och samtyckeskravet	16
4.7.2 Konfidentialitetskravet och nyttjandekravet	16
5.0 Resultat & Analys	16
5.1 Betydelsefulla forskningsämnen	17

5.2 Tillit gentemot forskaren	19
5.3 Nyttor och incitament för individen	20
5.4 Tidsaspekt och prioriteringar hos individen	23
6.0 Sammanfattning & slutdiskussion	25
6.1 Resultatdiskussion	25
6.1.1 Metodologisk reflektion	27
6.1.2 Slutsatser	28
6.2 Avslutande reflektioner	28
7.0 Litteraturlista	30
7.1 Respondenter	32
8.0 Bilagor	32
8.1 Informationsbrev	32
8.2 Intervjuguide	33
8.3 Kodschema	35
8.3.1 Teman	35

1.0 Inledning

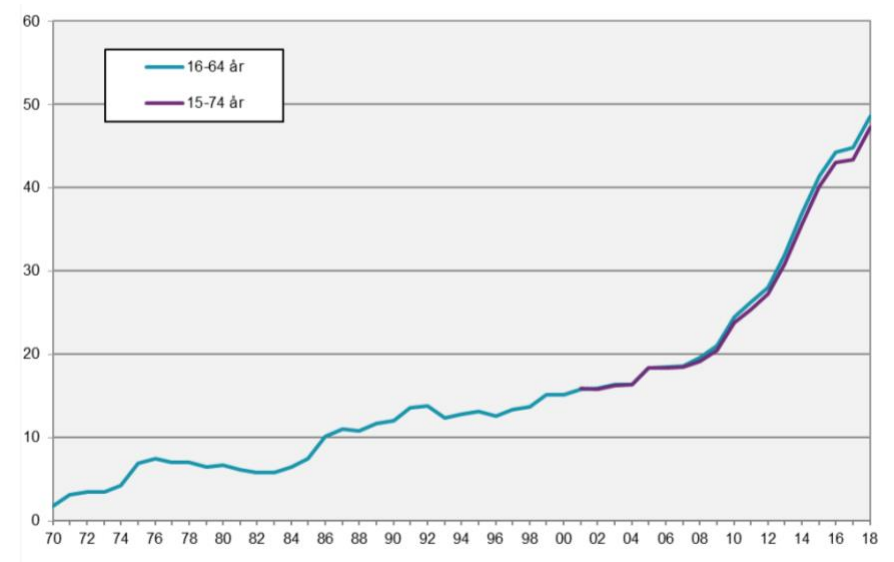
De senaste åren har svarsfrekvensen minskat drastiskt i enkät-och intervjuundersökningar, bland dessa särskilt individundersökningar. Därmed är det i dagsläget svårare att rekrytera respondenter/deltagare till forskning och olika undersökningar jämfört med tidigare (Japtec et al.1997; Qvist, 2000; SCB, 2019). Att dra slutsatser från forskning försvåras i takt med att bortfallet ökar. Med anledning av att forskning och undersökningar kan spela en avgörande roll i samhällsutvecklingen finns det därmed goda skäl att söka vad som motiverar individer att delta i undersökningar. Detta för att i sin tur kunna klargöra vad som kan vara bakomliggande orsaker till att en undersökning drabbats av låga svarsfrekvenser.

I diagrammet nedan (Japtec et al., 1997) kan vi se hur bortfallet ökat i Statistiska centralbyråns Arbetskraftsundersökning (AKU) mellan år 1970 och år 1995. Statistiken i AKU beskriver utvecklingen på den svenska arbetsmarknaden i åldrarna 15–74 år. AKU visar bland annat antal och andel sysselsatta respektive arbetslösa per månad, kvartal samt år (SCB, 2019). Japtec et al. (1997) betraktar AKU som en representativ indikator på hur tendensen att delta i opinionsundersökningar förändras generellt i Sverige under denna period. Utöver att analysera statistik från AKU kommer jag även i detta avsnitt utgå ifrån fler undersökningar utförda av SCB, bland annat Hushållens ekonomi (HINK) och Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF).

Tabell 1: Bortfallsutvecklingen i AKU år 1970–1995

Diagrammet visar hur bortfallsutvecklingen förändrats mellan år 1970–1995. På endast några år har bortfallsfrekvensen gått från några få procent år 1970 till 12–13 procent år 1995. I diagram 1 nedan (SCB, 2019) visas ytterligare statistik på bortfallets utveckling över tid i AKU. I diagrammet framgår det att bortfallet har fördubblats i AKU senaste tioårsperioden (ibid.).

Tabell 2: Bortfallsutvecklingen i AKU år 1970–2018

Bortfallet är inte endast ett problem i Sverige, utan det är ett problem som sträcker sig världen över. Diskussionen för hur bortfallet ska minskas är en återkommande sådan, och många gånger diskuteras huruvida till exempel ersättning är något som skulle kunna öka deltagandet i undersökningar (Singer, 2018). I början av år 2000 pågick det en stor debatt om huruvida svarsfrekvensen på några av de stora nationella hushållsundersökningarna sjönk eller inte. Idag råder det ingen tvekan om att svarsfrekvensen minskar, detta även för de bäst hanterade, dyraste och viktigaste undersökningarna (ibid.).

1.1 Syfte

Syftet med uppsatsen är att få en fördjupad förståelse för vad som motiverar en individ till att delta i undersökningar, och se hur detta avspeglas i individens sociala handlande. Den tidigare forskningen har till stor del fokuserat på “nonresponse”, det vill säga “icke-svar”, och har studerat bakomliggande faktorer till detta. Bakgrunden till denna studie är att få en djupare förståelse gällande individers motivationsfaktorer, och se hur dessa avspeglas i deras sociala handlanden när det kommer till att delta i undersökningar eller inte.

1.2 Frågeställning

För att kunna fullfölja syftet med studien och bidra till en ökad förståelse utgörs studien av följande frågeställning:

- *Vad motiverar en individ till att delta i undersökningar, och hur avspeglas detta i individens sociala handlande?*

1.3 Avgränsningar

I denna studie undersöker jag inte vilka bakomliggande respektive situationsspecifika faktorer som hänger samman med människors motiv för deltagande. Detta undersöks däremot grundligt på annat håll genom demografiska profiler samt andra situationsfaktorer som diskuteras i den tidigare forskningen. I denna uppsats har jag även uteslutit den fjärde handlingstypen i Webers idealtyper för det sociala handlandet, det vill säga den traditionella handlingstypen. Jag kommer således inte att analysera materialet utifrån denna och inte heller presentera handlingstypen i teoriavsnittet då den saknar relevans för denna studie.

1.4 Disposition

Efter att syfte och frågeställning presenterats, följer ett avsnitt med tidigare forskning. Anledningen till att detta presenteras är för att läsaren ska få en överblick i den tidigare forskningen som gjorts inom fältet, för att sedan kunna få en ökad förståelse i denna studie. Detta inkluderar bland annat tidigare forskning inom förändrad svarsfrekvens, känsliga ämnen i undersökningar samt användning av incitament för att öka svarsfrekvensen. Vidare redogörs studiens teoretiska utgångspunkter, som är Max Webers idealtyper för det sociala handlandet (Weber, 1983; Weber, 2012) samt Edwin Locke's motivationsteori (2000). Detta för att läsaren ska känna till de analytiska verktygen som kommer ligga till grund för analysen av denna studie. Därefter kommer studiens metodologiska ansatser att presenteras. Slutligen summeras resultaten och analysen av studien utifrån Webers handlingstyper samt Locke's motivationsteori. Efter att resultat och analys presenterats i en sammanfattning samt slutdiskussion som ger svar på studiens frågeställning, ges förslag på framtida forskning. Bland annat menar Singer (2018) att det finns kunskapsluckor huruvida användning av incitament i undersökningar kan förbättra svarsfrekvensen. Brick (2018) menar även på att det bör forskas

mer på jämförande analyser av respondenter och icke-respondenter. I avsnittet *Avslutande reflektioner* redogörs ytterligare förslag på framtida forskning.

2.0 Tidigare forskning

I detta avsnitt presenteras tidigare forskning som har utförts inom områden relaterade till deltagande i större enkätundersökningar. Avsnittet inleds med att presentera förändringar i svarsfrekvensen över tid, för att sedan gå in på konkreta tillvägagångssätt för att kunna förbättra denna. Därefter följer tidigare forskning på användningen av incitament i undersökningar, vikten av motivation och avslutningsvis känsliga ämnen och dess påverkan på svarsfrekvensen i undersökningar. Avslutningsvis ges en kritisk reflektion av den tidigare forskningen.

2.1 Minskade svarsfrekvenser över tid

I en studie av Vehovar och Beullens (2018) illustreras svarsfrekvenserna och dess förändringar över tid ur ett europeiskt perspektiv. För att analysera detta har skribenterna fördjupat sig i den Europeiska Socialundersökningen (ESS). ESS är en akademiskt driven tvärnationell enkätundersökning. Denna har genomförts vartannat år sedan 2001 i europeiska länder (SND, 2020). Utifrån resultaten i studien kan vi konstatera att svarsfrekvenserna i ESS minskar stadigt i många länder i Europa (Vehovar och Beullens, 2018). Detta innefattar bland annat Tyskland, Norge, Slovenien och Sverige. Resultatet från denna studie överensstämmer med resultat från liknande studier som också genomförts på förändringar inom svarsfrekvenser över tid (Keeter, 2018; Kohut et al, 2012). Vi kan således konstatera att bortfallet är ett problem i fler länder än Sverige, och bortfallet är, som tidigare nämnt givetvis problematiskt av många anledningar.

Det har gjorts mycket tidigare forskning inom just svarsfrekvens, och hur denna har förändrats. Vidare har det även gjorts mycket forskning på hur denna kan förbättras. Bland annat har Baruch och Holtom (2008) studerat svarsfrekvensen för undersökningar som används främst inom organisatorisk forskning, och sett till olika tillvägagångssätt för att kunna förbättra svarsfrekvenserna i dessa. För att ta reda på det analyserades 1607 studier som publicerades mellan år 2000 och 2005. Bland dessa identifierades 490 studier som använde undersökningar. I dessa studier undersöktes sedan svarsfrekvensen, och efter analysen av studien ger Baruch och Holtom (2008) rekommendationer för att i andra studier kunna få en högre svarsfrekvens. För det första, menar skribenterna att forskare konsekvent bör följa väldokumenterade metoder för att underlätta insamlingen av svaren från respondenterna. Exempel på detta är att på förhand

meddela deltagarna om ämnet i undersökningen samt hur lång tidsåtgång man kan förvänta sig att undersökningen tar. Utöver detta menar skribenterna även att det kan vara till en forskares fördel att publicera undersökningen på förhand, så att respondenterna kan få en överblick av studien innan den påbörjas. Vidare menar de att det är fördelaktigt att lägga ner mycket tid på utformandet av undersökningar, samt se till att dessa inte är för långa bland annat. Avslutningsvis understryker skribenterna vikten av att ge många svarsalternativ, övervaka enkätsvar samt ge återkoppling från undersökningen.

Nyligen har även Singer (2018) undersökt olika tillvägagångssätt för att kunna förbättra svarsfrekvensen i undersökningar. Istället för att fokusera på utformningen av undersökningar har Singer undersökt användning av incitament för att förbättra svarsfrekvensen. I studien presenteras två hypoteser. Ena hypotesen säger att respondenten resonerar som så att denne kommer att delta i undersökningen eftersom respondenten fått en ersättning för att göra det. Den andra hypotesen som presenteras är att respondenten istället upplever att denne har en viss skyldighet att delta i undersökningen och göra sitt bästa för att ge så bra svar som möjligt. Resultatet visar att användningen av incitament i studier främst är kopplad till en ökad svarsfrekvens, snarare än ökad kvalitet i svaren. Även Church (1993) fann i en genomförd metaanalys att förbetalda incitament gav högre svarsfrekvenser än andra gåvor, samt att svarsfrekvensen ökade med en högre nivå av incitament. Edwards (2002) rapporterade ett mycket liknande resultat i en efterföljande metaanalys och med mycket få undantag har även nyare undersökningar gett liknande resultat (Singer, 2018).

Utöver användningen av incitament för att förbättra svarsfrekvensen diskuterar Torres van Grinsven (2015) även vikten av motivation hos individer. Skribenten menar att denna främst ligger till grund för beslutet att delta, eller inte delta i en undersökning. Alltså, om en individ inte upplever en viss motivation för att delta i en studie, är det sannolikt att denne inte deltar trots en eventuell ersättning till exempel. I studien presenteras olika tillvägagångssätt att öka denna motivation, detta främst hos anställda. Bland annat menar Torres van Grinsven (2015) att motivationen kan ökas med en förbättrad enkätdesign, samt förbättrad kommunikation inom organisationer. Sker dessa undersökningar på arbetsplatsen, är det även av stor vikt att individen upplever en motivation till just arbetsplatsen för att denna ska vilja delta. Om motivationen till arbetsplatsen är bristfällig, är det alltså en stor risk att ett deltagande uteblir.

Barr, Spiz Müller och Stubing (2008) har även de utfört en studie med syftet att utvidga kunskapen inom framförallt enkätsvarsbeteende. Detta för att få en ökad förståelse av den minskade svarsfrekvensen. För att ta reda på detta har Barr, Spiz Müller och Stubing (2008) undersökt stressfaktorer och relationen mellan stress och deltagande i undersökningar. Resultatet av studien visar att stressfaktorer har olika förhållanden med enkätsvarsbeteende. En ökad överbelastning hos individer menar Barr, Spiz Müller och Stubing (2008) kan bidra till att både aktiva och passiva icke-svarande personer i undersökningar inte fullföljer deras deltagande, eftersom individer kanske inte upplever att de har tiden att slutföra undersökningar på grund av en överbelastning i deras vardag. Sammanfattningsvis menar skribenterna att individer som upplever en lägre belastning i deras vardag kommer vara mer "utrustade" för att hantera de ytterligare kognitiva belastningarna som krävs för undersökningar. Som nämnt ovan menar Torres van Grinsven (2015) att motivation är en viktig faktor när det kommer till deltagande i undersökningar. Om en individ känner sig stressad eller upplever en viss överbelastning i sin vardag, är sannolikheten stor att denne inte har motivationen till att delta i en undersökning. Således är både en balans i en individs vardag samt motivation viktiga faktorer som kan komma att påverka svarsfrekvensen i undersökning.

Något annat som visats påverka svarsfrekvensen i undersökningar är känsliga ämnen (Tourangeau & Yan, 2007). I denna studie finns bland annat resultat för att känsliga frågor i undersökningar sänker svarsfrekvensen. Vidare finns det ännu starkare bevis på att felrapportering om känsliga ämnen är relativt vanligt i undersökningar, det vill säga att respondenter undviker att dela med sig av delar, eller hela sanningen, gällande olika ämnen i undersökningar. Respondenter tycks även ljuga av ungefär samma skäl som de ljugar i sin vardag. Alltså för att undvika pinsamhet eller eventuella konsekvenser av att avslöja information som kan vara av känslig karaktär. På grund av detta är det vanligare att respondenter är oärliga eller väljer att inte delta i undersökningar som berör känsliga ämnen då detta kan kännas både pinsamt och jobbigt att dela med sig av (ibid.).

2.2 Kritisk reflektion av den tidigare forskningen

Den tidigare forskningen inom detta fält består främst av kvantitativ sådan, och det finns således mycket kunskapsluckor inom fältet. Att bortfallet ökar världen över råder det ingen tvekan om, men anledningarna bakom detta finns det många hypoteser för. Baruch och Holtom (2008) har studerat hur svarsfrekvensen kan förbättras och olika tillvägagångssätt att göra detta

på. Bland annat menar de att man bör lägga mycket tid på utformandet av undersökningar, samt se till att dessa inte är för långa bland annat. Däremot har jag inte kunnat finna något vetenskapligt stöd på huruvida detta förbättrar svarsfrekvensen eller inte. Även Singer (2018) har gjort forskning i syfte att förbättra svarsfrekvensen. I artikeln diskuteras huruvida användningen av incitament kan öka denna. Enligt skribentens forskning kan incitament i form av ekonomisk ersättning förbättra svarsfrekvensen. Detta har däremot inte visats vara den största motivationsfaktorn i denna studie, och för att ta reda på detta behöver mer forskning utföras inom fältet. Torres van Grinsven (2015) menar även att motivation är en viktig faktor när det kommer till deltagande i undersökningar. I artikeln är däremot inte begreppet motivation tydligt definierat, och inte heller är studien tillräckligt omfattande för att kunna dra några större slutsatser. Överlag saknas det mycket kvalitativ forskning inom fältet, och detta skulle behövas för att kunna få en djupare förståelse av framförallt motivation, samt hur detta avspeglas individers sociala handlande när det kommer att delta i undersökningar.

2.3 Sammanfattning tidigare forskning

Den tidigare forskningen visar att användningen av incitament i forskning kan förbättra svarsfrekvensen (Singer, 2018). Utöver incitament visar även annan tidigare forskning på att individer som inte är stressade eller upplever en överbelastning i deras vardag, deltar i större utsträckning i undersökningar än individer som upplever stress eller överbelastning (Barr, Spiz Müller och Stubing, 2008). Vidare visar även tidigare forskning på vikten av motivation till en viss undersökning, för att individer ska vilja delta. Forskningen visar också på att känsliga ämnen kan påverka svarsfrekvensen negativt, detta både i en lägre svarskvalité då respondenter tenderar att svara oärligt (Tourangeau & Yan, 2007), samt att potentiella respondenter väljer att inte delta överhuvudtaget (ibid.).

Mycket av den forskningen som finns inom detta område är kvantitativa studier, och det finns färre studier som är djupgående med fokus på att få en ökad förståelse av hur respondenter handlar gällande ämnena ovan. Detta är givetvis en begränsning som medföljer vid användandet av en kvantitativ metod i dessa studier. En djupare förståelse för vad som motiverar individer att delta och se hur detta avspeglas i deras sociala handlande är inte något som framgår i den tidigare forskningen, utan det vi kan utläsa är statistik i svarsfrekvensen samt hur denna skiljer sig mellan olika undersökningar. Det jag hoppas kunna förmedla med

denna studie är just en djupare förståelse av vad som motiverar individer att delta i undersökningar, och hur detta i sin tur avspeglas i deras sociala handlande.

3.0 Teoretiska utgångspunkter

I detta avsnitt redogörs de teoretiska utgångspunkterna för studien. Avsnittet inleds med en beskrivning av Max Webers idealtyper, samt en beskrivning av vad det sociala handlandet innebär (Ritzer & Stepnisky, 2008). Därefter följer en beskrivning av Locke's (2000) motivationsteori. Anledningen till att jag valt två teoretiska utgångspunkter är för att Weber endast delvis kan fånga det jag vill analysera i denna studie. Därför har jag valt ytterligare en teoretisk utgångspunkt som kan bidra med ytterligare perspektiv för det sociala handlandet samt motivationsfaktorer till att delta i undersökningar. Efter att de teoretiska utgångspunkterna presenterats nedan sammanfattas dessa i slutet av avsnittet.

3.1 Webers handlingstyper

Max Weber menar att en social handling uppstår när en individ knyter en subjektiv mening till en handling (Ritzer & Stepnisky, 2008). För att förklara betydelsen av handling, använde sig Weber av sin idealtypmetod. Handlingsteorin i sig är en teori där handlingar analyseras i den mening att individer lägger in sitt eget beteende i andra individers sociala beteenden (Weber, 2012). Enligt teorin är varje enskild reflektion över viktiga kännetecken i människans handlingar först och främst kopplade till kategorierna mål och medel (ibid.). Det vill säga att när människor strävar efter någonting, gör man detta antingen för sin egen skull, eller som ett medel för att uppnå ett större slutgiltigt mål. Vi kan själva bestämma vilka medel som är mest effektiva för att uppnå ett visst mål.

Weber identifierade fyra handlingstyper: Målrationellt, Affektuellt, Värderationellt samt Traditionellt handlande. Den sistnämnda handlingstypen kommer däremot inte ligga till grund för analysen av den insamlade empirin, då denna inte hade någon tydlig koppling till just det traditionella handlandet. För att undvika en feltolkning av handlingstypen har jag således valt att inte analysera materialet utifrån denna. Det målrationella handlandet innebär handlingar som grundar sig i förväntningar på beteenden från föremål och från andra individer. Dessa förväntningar menar Weber (1983) används som så kallade "betingelser" eller "medel" för att uppnå ett eget uppsatt mål genom rationellt kalkylerande. Ett exempel på ett målrationellt handlande kan vara att delta i en undersökning för att kunna få en viss ersättning, som du sedan

kan använda för att köpa dig något du vill ha. Det värderationella handlandet är bestämt av en religiös tro, eller en medveten etisk/estetisk tro. Det kan även vara något ytterligare egenvärde hos ett beteende som inte är beroende av ett resultat. Ett exempel på ett sådant värde skulle kunna vara ära, pliktuppfyllelse eller kärlek till människor. Det skulle exempelvis kunna vara att delta i medicinska undersökningar för att man ser det som sin plikt att bidra till forskningen för människans fortsatta goda hälsa. Weber menar att de värderationella handlingarna är förnuftiga sådana. I ett värderationellt handlande reflekterar personen i fråga om vilken handling som är den rätta och söker i sitt egenvärde i handlingen oavsett dess följd. Handlingarna är en följd av "bud" eller "krav", som enligt personen som utför handlingen uppfattar är riktade till sig själv (Weber, 1983). De affektiva handlandet utgår ifrån en aktörs känslotillstånd. Det vill säga att sättet att handla på till stor del är emotionellt och bestäms helt enkelt utifrån aktörens emotionella tillstånd. Ett exempel på ett sådant handlande skulle vara att delta i en undersökning för att du helt enkelt tycker att det är kul och deltagandet ger en viss njutning. Ett annat exempel skulle kunna vara att delta för att du specifikt vill ge kritik gällande en produkt eller tjänst och upplever deltagandet som hämnd mot företaget som erbjöd produkten/tjänsten du inte uppskattade, eftersom du kan dela med dig av dina tankar och åsikter.

3.2 Edwin Locke's motivationsteori

Motivation beskrivs av Locke (2000) med hjälp av fyra centrala begrepp. Dessa begrepp är: behov, värden/värderingar, målsättning och känslor. Locke menar att motivet till att vilja göra någonting kombineras av värden och känslor. Ett motiv förklarar han kan ses som en önskan att nå ett uppsatt mål till exempel. Dessa motiv kan sedan komma att påverka individer på flera olika sätt. Till att börja med skapas olika anledningar till att en individ väljer att agera på ett visst sätt. För det andra påverkar mål och värderingar intensiteten av vad som anses vara viktigast i den aktuella stunden. Locke (2000) menar att en individ förklaras lägga ner mer energi på aktiviteter som anses vara viktiga, snarare än att andra aktiviteter som inte medför något som gör att dessa anses vara av relevans i den aktuella tidpunkten. En individ lägger således mer energi på handlingar som innebär att uppnå ett viktigt mål eller värde än de handlingar som medför något oviktigt. Människan handlar således inte på något som bedöms av individen som irrelevant. Anser en individ att ett objekt är betydelsefullt, kommer detta alltså att avspegla hur en individ väljer att agera i en given situation. Ser vi detta i relation till hur individer handlar när det kommer till att välja att delta i en undersökning eller inte, är

sannolikheten större att en individ väljer att delta i en undersökning hen anser som viktig och betydelsefull, då detta är något Locke (2000) menar att individer känner en högre motivation till.

Till sist förklarar även Locke att svårighetsgraden i en aktivitet är det tredje motivet som bidrar till betydelsen för viljan av att utföra någonting. Desto svårare detta är att uppnå, desto större kräver situationen att ansträngningen blir. Ett direkt motiv skulle kunna vara önskan att lyckas göra bra ifrån sig till exempel, även om Locke visserligen menar att ett motiv ofta inte är kopplat till ett specifikt resultat (ibid.). Beroende på hur stor ansträngning en viss undersökning kräver från individen kan detta också komma att ligga till grund för hur människan handlar i en given situation. Om den är väldigt tidskrävande eller kanske kräver extra mycket från individen har alltså även det stor betydelse för huruvida en individ känner motivation eller inte. En enkätundersökning kräver till exempel inte lika stor ansträngning från individen som en fysisk undersökning, detta skulle kunna leda till att viljan att utföra en enkätundersökning är starkare än en fysisk intervju (Locke, 2000).

Vidare diskuterar även Locke (2000) faktumet att människan har makten att prioritera sina behov på olika sätt, detta baserat på deras valda värden. Om vi ser detta i relation till hur individer handlar när det kommer till att välja att delta i en undersökning eller inte, är det alltså av stor vikt att en undersökning ska ha ett högt värde för att individen ska prioritera denna över annat i ens vardag. Om innehållet i en undersökning inte har ett högt värde för individen är alltså sannolikheten att andra faktorer kommer att prioriteras högre (Locke, 2000).

3.3 Sammanfattning teoretiska utgångspunkter

Weber (1983) konstruerade fyra idealtyper för handlandet; Målrationalt, värderationellt, affektuellt samt traditionellt handlande, och förklarar handlingsteorin som en teori där handlingar analyseras i den mening att individer lägger in sitt eget beteende i andras sociala beteende. En handling avser därför ett mänskligt förhållningssätt (Weber, 2012). Vidare förklarar Weber hur handlingstyperna skiljer sig åt. Bland annat menar han på att två av handlingstyperna är rationella sådana, medan de andra två handlingstyperna inte är det (Weber, 1983). Ett tydligt exempel på en målrational handling är att en individ endast deltar i en undersökning för att få en viss ersättning, för att sedan kunna köpa något man vill ha. En värderationell handling skulle istället kunna vara att delta i medicinska undersökningar för att en individ ser det som ens plikt att bidra till människors fortsatta goda hälsa.

Motivation beskrivs med hjälp av begreppen behov, värden/värderingar, målsättning och känslor. Locke (2000) menar att motivet till att vilja göra någonting kombineras av värden och känslor. En individ tenderar att lägga ner mer energi på aktiviteter som anses vara viktiga, snarare än att aktiviteter som inte medför något som gör att dessa anses vara av relevans i den aktuella tidpunkten. En individ lägger således mer energi på handlingar som innebär att uppnå ett viktigt mål eller värde än de handlingar som medför något oviktigt. Människan handlar således inte på något som bedöms av individen som irrelevant. Anser en individ att ett objekt är betydelsefullt, kommer detta alltså att avspegla hur en individ väljer att agera i en given situation. Locke (2000) diskuterar även faktumet att människan har makten att prioritera sina behov på olika sätt, detta baserat på deras valda värden.

4.0 Metod

I detta avsnitt presenteras metodvalet för studien, samt tillvägagångssättet. Avsnittet inleds med att presentera de metodologiska ansatserna. Därefter följer en presentation av urvalet för studien, samt dess avgränsningar. Avslutningsvis presenteras praktiskt genomförande av intervjuerna, dataanalys samt de forskningsetiska principerna.

4.1 Metodologisk ansats

Denna studie syftar till att besvara forskningsfrågan om vad som motiverar en individ till att delta i undersökningar, och hur detta avspeglas i individens sociala handlande. För att undersöka detta har studien utgått ifrån en kvalitativ ansats. Studien kommer därför inte att förmedla någon kvantitativa data gällande deltagande i undersökningar eller förändrad svarsfrekvens. Den primära anledningen till att de kvantitativa ansatserna valts bort är för att min avsikt inte är att se till statistiska samband mellan individers motiv och deltagande i undersökningar. Kvale och Brinkmann (2014) menar på att en kvalitativ forskningsintervju är att föredra när syftet med studien är att förstå individers synvinkel, och det är vad denna studie syftar till. Aspens (2011) diskuterar även hur intervjuer bidrar till en ökad förståelse samt en djupare inblick i hur individer upplever samt resonerar kring olika fenomen. Eftersom individers upplevelser och även erfarenheter är en central del i denna undersökning, har jag, liksom Aspens (2011) resonerat som så att det mest passande tillvägagångssättet är att utgå ifrån respondenternas erfarenheter för att uppnå just förståelse. Grundat på dessa faktorer har jag

alltså valt att undersöka hur individer resonerar gällande deltagande i undersökningar, och de olika motiv som finns för att delta eller inte delta genom kvalitativa intervjuer.

4.2 Urval

Respondenterna i denna studie utgörs av målgrupperna illustrerat i tabellen nedan:

Kvinna	25	38	56
Man	24	35	65

Anledningen till valet av spridning i både kön och ålder var för att få in flera synvinklar, samt att min hypotes är att resonemangen samt motiven för deltagande kan skilja sig beroende på både kön och ålder. Väl till urval har jag genomfört ett bekvämlighetsurval (Ahrne & Svensson, 2011). Det vill säga att jag utgått ifrån personer som redan finns i mitt nätverk, och frågat dessa om de skulle vilja delta i studien. Anledningen till detta är först och främst den begränsade tiden för att genomföra undersökningen. Ett bekvämlighetsurval är mest effektivt sett utifrån tidsaspekten. Utöver detta ansåg jag även att jag hade lämpliga personer i mitt sociala nätverk som passade in i min målgrupp för studien.

Innan intervjuerna bokades så kontaktades de potentiella respondenterna via telefon. I detta samtal informerade jag om studiens syfte, samt gav bakgrundsinformation till studien och förklarade anledningen till att dessa personer kontaktades. Efter avslutat samtal skickade jag lite olika förslag på tider för intervjuerna via mail, och därefter bokade jag in respondenterna. Majoriteten av respondenterna är bosatta i Stockholmsområdet, och alla intervjuer skedde via Google Meets enligt överenskommelse med respondenterna. Anledningarna till att mötet skedde via video var på grund av rådande omständigheter med Covid-19 utvecklingen i Stockholmsområdet. För både min och respondenternas säkerhet var det bästa tillvägagångssättet att genomföra intervjun på distans.

I denna studie har samtliga namn uteslutits, och istället kommer jag att referera till kön samt ålder. *Till exempel: Man, 25.* Detta då jag utlovat konfidentialitet för alla respondenter som deltagit i studien. I tabellen nedan finns information om intervjuerna illustrerade:

Respondent	Ålder	Kön	Tidsåtgång	Verktyg för genomförande	Bostadsort
Nummer 1	25	Kvinna	33 minuter	Google Meets	Stockholm
Nummer 2	65	Man	29 minuter	Google Meets	Stockholm
Nummer 3	56	Kvinna	31 minuter	Google Meets	Stockholm
Nummer 4	35	Man	28 minuter	Google Meets	Stockholm
Nummer 5	38	Kvinna	32 minuter	Google Meets	Umeå
Nummer 6	24	Man	35 minuter	Google Meets	Uppsala

4.3 Upplägg av intervjuer samt frågor

Jag har genomfört semistrukturerade intervjuer för insamlingen av empirin i studien (Ahrne & Svensson, 2011). Detta då jag ville ha en intervjuguide att följa under intervjun. Däremot ville jag även att det skulle finnas en öppning för följdfrågor och eventuellt en öppning att hitta annat intressant material. Av den anledningen ansåg jag den semistrukturerade intervjutekniken som den mest lämpliga för studien. En strukturerad metod riskerade att utesluta eventuellt intressant material och en öppen intervjuteknik riskerade att "sväva" iväg för mycket från ämnet. Det skulle i sin tur kunnat leda till en brist i det insamlade materialet, och på så sätt också påverka analysen. Jag upprättade intervjuguiden innan intervjun med de olika frågorna jag ville ställa under dess gång (dessa finns att läsa under avsnitten *Bilagor* i slutet av uppsatsen). Givetvis var min ambition att ta reda på mer om personernas bakgrund, det vill säga utbildning, arbete samt vad personerna gör på fritiden. Utöver det ville jag även ta reda på om de deltagit i undersökningar tidigare samt bakgrunden till det. Det fanns alltså en hel del att ha i beaktning vid skapandet av intervjuguiden.

4.4 Datainsamlingsmetod

4.4.1 Praktiskt genomförande

På grund av *Covid-19* utvecklingen i Stockholmsområdet beslutade jag som nämnt ovan att genomföra att intervjuerna via videosamtal. Detta då jag ansåg att det var det mest lämpliga alternativet både för min skull, och för respondenternas skull. Samtliga intervjuer tog cirka trettio minuter, och jag genomförde totalt sex intervjuer. Genomförandet skedde via Google Meets. Maddox (2020) menar att det är av stor vikt att tekniken är lätt att förstå samt att du på

förhand kan testa mjukvaran så att du vet att genomförandet inte kommer att påverkas av till exempel teknikproblem. I och med att jag har störst erfarenhet av Google Meets, valde jag att arrangera ett test i denna mjukvara innan första intervjun, samt att jag då även förberedde länkar att maila ut ifall det mot förmodan skulle vara så att någon av intervjupersonerna skulle ha problem med att ansluta till mötet. Utöver detta skedde förarbetet på ungefär samma sätt som om intervjuerna skulle skett fysiskt.

Innan jag påbörjade intervjuerna informerade jag ytterligare om studiens syfte och bakgrund, samt påminde om att studien endast utförs i forskningssyfte. Jag informerade även intervjupersonerna om att de fick hoppa över frågor samt avbryta när som under intervjun om de skulle vilja. Jag bad även om lov att spela in intervjuerna, och öppnade upp ifall det skulle finnas frågor eller funderingar innan jag påbörjade intervjun. Alla sex respondenter delade med sig av sina erfarenheter, tankar och åsikter gällande undersökningar under intervjuerna. Jag upplevde att alla respondenterna var tillmötesgående, och gav utförliga svar på alla mina frågor. Det var ingen av respondenterna som önskade hoppa över en fråga, och det var heller ingen som önskade avbryta intervjun under dess gång.

4.5 Trovärdighet och tillförlitlighet

För att kvalitativ forskning ska vara trovärdig ska den vara systematisk, noggrann och genomförd på ett sätt som trovärdigt låter forskaren uttala sig om det undersökta ämnet (Ahrne & Svensson, 2011; Kvale & Brinkmann, 2014). Jag har i denna studie applicerat teori på mitt insamlade material och analyserat empirin utifrån teori. På så vis har jag försökt skapa god trovärdighet i denna studie. Tillförlitlighet innebär i sin tur att andra forskare ska kunna genomföra denna studie och få samma resultat (Trost, 2010). I och med att denna studie grundar sig mycket på tankar, erfarenheter, upplevelser samt känslor är risken för att respondenternas svar skulle variera beroende på tillfälle och vem det är som ställer frågorna stor. Sett utifrån det skulle jag säga att just tillförlitligheten i denna studie inte anses som särskilt god. Dessutom går inte studien att upprepa med samma individer i och med att dessa är anonyma. Däremot är det värt att nämna att min intention med studien inte att generalisera resultaten, och därför anser inte jag att just graden av tillförlitlighet är särskilt viktig.

Bedömningen av tillförlitlighet inom kvalitativ forskning är däremot ett återkommande problem. Som nämnt ovan är sannolikheten att denna studie kan genomföras igen och få samma

resultat liten. Detta är något som är vanligt bland kvalitativa studier då dessa handlar om djup snarare än bredd (Bryman, 2008). Bryman (2008) diskuterar detta faktum, och menar på att kvalitativ forskning och tillförlitlighet inom denna typ av forskning kan bedömas på andra sätt. Guba och Lincoln (1985 se Bryman, 2008) menar istället att överförbarhet i en studie kan mätas i kvalitativ forskning. Med det menas således att en gedigen beskrivning i en kvalitativ undersökning ska kunna förse andra personer med något som de kallar en databas, som man sedan med hjälp av kan bedöma hur pass överförbara resultaten i en kvalitativ studie är till en annan miljö. På så sätt kan man bedöma tillförlitligheten i kvalitativ forskning.

4.6 Dataanalys

Vid analys av materialet har jag använt mig av kvalitativ kodning (Bryman, 2008). Kodning fungerar som så att vid bearbetning av materialet sätter du "etiketter" eller namn på delar av materialet som skulle kunna vara av teoretisk vikt. Det finns även olika sätt att koda på, bland annat *öppen kodning och tematisk kodning* (Bryman, 2008). För att analysera mitt insamlade material har jag valt att använda mig av båda dessa kodningsmetoder. Först gjorde jag en öppen kodning av materialet och bearbetade rad för rad, och satte sedan en kommentar om vad varje rad innehöll för information. Efter att jag gått igenom materialet och gjort en öppen kodning, gjorde jag en tematisk kodning. Först skapade jag olika teman utifrån mina nyckelord, bland annat *tidsaspekt och prioriteringar*. Efter att jag skapat alla teman färgkodade jag varje tema och sedan gick jag igenom det insamlade materialet ännu en gång och färgkodade information som till exempel handlade om tidsaspekt och prioriteringar. Min analys har ej varit teoridriven, utan jag har använt mig av en induktiv metod (Aspers, 2011), således har jag först vid analysen av empirin applicerat teorin som grundar sig i Webers handlingsteori (Weber, 1983; Weber, 2012) samt Edwin Locke's motivationsteori. Temana analyserades en i taget med hjälp av mina teoretiska utgångspunkter.

4.7 Forskningsetiska principer

I följande avsnitt diskuteras de forskningsetiska principerna, samt hur jag har tagit hänsyn till dessa vid utförandet av denna studie. Detta för att göra respondenternas medverkan i studien så etiskt försvarbar som möjligt. Individskyddskravet finns till för att individer inte ska kunna utsättas för kränkning, förödmjukelse, fysisk eller psykisk skada vid deltagande i forskning (Vetenskapsrådet, 2002). Individskyddskravet går även att göra till fyra allmänna krav på

forskningen. Dessa är; Informationskravet, samtyckeskravet, Konfidentialitetskravet samt nyttjandekravet. Nedan redogörs hur jag har förhållit mig till dessa krav i denna studie.

4.7.1 Informationskravet och samtyckeskravet

Med informationskravet menas att forskaren ska ge deltagarna i studien all information gällande studien samt dess syfte. Samtyckeskravet innebär att du som forskare måste få ett samtycke av alla som deltar i studien. I denna studie har jag förhållit mig till ovanstående krav genom att redan vid förfrågan om deltagande informera om syftet med studien, samt vad deltagandet i studien skulle innebära. Innan jag startade intervjun påminde jag om detta, samt informerade ytterligare att respondenten fick hoppa över en fråga eller avbryta intervjun om det skulle önskas. Jag bad även om samtycke för att få spela in samt anteckna under intervjuerna.

4.7.2 Konfidentialitetskravet och nyttjandekravet

I denna studie har jag förhållit mig till ovanstående krav genom att hålla alla respondenter anonyma. Jag har till att börja med helt uteslutit deras namn, och istället uppgett endast kön samt vilken ålderskategori jag delat in dem i. Detta för att respondenterna ska känna sig trygga med att de inte kan bli identifierade. Väl till nyttjandekravet har jag informerat innan intervjuernas start att studien endast kommer att användas i forskningssyfte och inte för till exempel kommersiellt bruk. Detta återigen för att respondenterna ska känna sig trygga med att delta i studien och inte känna sig oroliga över att lämna ut information till studien.

5.0 Resultat & Analys

I följande avsnitt presenteras resultat och analys av den insamlade empirin. Resultatet är analyserat med utgångspunkt i Webers handlingstyper (1983) samt Locke's (2000) motivationsteori. Utöver de teoretiska utgångspunkterna är det insamlade materialet analyserat med hjälp av den tidigare forskningen. Samtliga respondenter har i sina resonemang utgått från tidigare erfarenheter av undersökningar som de kommit i kontakt med och/eller deltagit i. Respondenterna redogjorde vidare för vad som legat till grund för deras agerande i tidigare undersökningar. Avsnittet är strukturerat utifrån nyckelorden i kodningen av det insamlade materialet.

5.1 Betydelsefulla forskningsämnena

Under samtliga intervjuer kom vi in på vikten av att ämnet i en undersökning måste kännas betydelsefullt, och att det är något som motiverar samtliga respondenter till att delta i undersökningar. Samtliga respondenter berättar att det som är viktigast när det kommer till undersökningar, är undersökningar och forskning för medicinska skäl. Respondent nummer 5 (Kvinna, 38) berättar att hon varit med i studier efter förlossning bland annat. Själv har hon fyra barn, och att då delta i studier för medicinska skäl gällande förlossning upplevde hon som en självklarhet. Nedan ser du ett citat från respondent nummer 5:

Absolut viktigt, ställer många gånger upp när det är för forskning... Tänker då att om man gör en studie och ska komma framåt är det såklart viktigt...handlar ju om framtiden.

(Kvinna, 38, 2020-11-13).

Vidare berättar respondent nummer 2 (Man, 65) att han deltagit i undersökningar för hjärtlungfonden. Han förklarar att det var en bra och genomgående undersökning av ens egna hälsa, vilket såklart också var en motivationsfaktor till att delta i undersökningen. Båda respondenterna berättar att dessa undersökningar kändes betydelsefulla, det handlar ju om framtiden säger de. Resterande respondenter uppger att de inte deltagit i medicinska undersökningar, däremot berättar de att om de skulle delta i en undersökning är det större sannolikhet att de hade deltagit i en sådan typ av undersökning, snarare än en annan som inte kändes lika viktig.

Även respondenten som inte brukar delta i undersökningar menar att det är annorlunda om det rör just ämnet hälsa då det är viktigt, och utan deltagande påverkar det samhället mycket. Respondent nummer 4 (Man, 35) berättar i sin intervju att han som regel inte brukar delta i undersökningar. Det som däremot är av intresse i denna del är att just att forskning för hälsa är intressant. Detta för att hälsa är ett stort intresse han har och också anser att det är en viktig del i hans vardagsliv. Nedan följer ett citat:

Någonting som jag kanske brinner för... då kan jag känna att det kan hjälpa många och något jag är intresserad av så ja.

(Man, 35, 2020-11-13).

Majoriteten av respondenterna har sagt att det är viktigt att delta i undersökningar. Det temat som främst uppkommit är just vikten att vara med och dela med sig av sina tankar och åsikter, samt få sin röst hörd. Detta har också visats vara en faktor relaterat till temat betydelsefullt, då samtliga respondenter berättat att det är viktigt att dela med sig av sina åsikter och bidra till att forma och utveckla samhället. Nedan följer ytterligare ett citat:

Absolut, det är ju viktigt för att få bilder av hur samhället rör sig samt vad det finns för trender. Viktigt för marknaden och politik, det har jättestor betydelse.

(Man, 24, 2020-11-15).

Detta är ett citat från ett svar från respondent nummer 6 (Man, 24) på frågan gällande vikten av att delta i undersökningar. Detta är något som återigen är en likhet mellan respondenterna där fem av sex respondenter menar att det *är* viktigt att delta för att du då får vara med och påverka samhället samt få din röst hörd. Nedan följer ett citat gällande vikten av att delta i undersökningar:

Man måste dela med sig av sina åsikter ...är ju lätt att tycka saker... man behöver inte yttra sig om man inte vill vara med och påverka saker!

(Kvinna, 56, 2020-11-13).

Locke (2000) förklarar att en individ lägger ner mer av sin tid på aktiviteter som man själv anser vara viktiga, snarare än andra aktiviteter som anses mindre relevanta. Således lägger alltså en individ ner mer energi på handlingar som har ett större värde. Anser en individ att något är betydelsefullt, kommer detta alltså att avspegla hur individen väljer att agera i en given situation. Samtliga respondenter har angett att det som är avgörande för huruvida man deltar i en undersökning är om denna anses vara viktig eller inte. Det vill säga om ämnet i undersökningen anses ha ett högt värde för individen. Detta går således i linje med vad Locke (2000) förklarar ligger till grund för huruvida motivation finns hos individen eller inte.

Även Weber (1983) menar att individer handlar utifrån vad man anser vara betydelsefullt, detta förklarar han som det värderationella handlandet. Respondenterna menar att ämnet i en undersökning måste kännas betydelsefullt för att man ska vilja delta, är det så att det inte är

fallet, spelar det inte så stor roll om man får ersättning eller någon typ av kompensation. Undersökningar gällande hälsa och medicin har samtliga respondenter angett som viktiga och betydelsefulla, och samtliga har även sagt att dessa undersökningar hamnar högst upp på listan gällande undersökningar de skulle valt att delta i. Detta för att det handlar om framtiden, och för att hälsa berör oss alla. Således upplever de en stark motivation till att delta i dessa.

5.2 Tillit gentemot forskaren

Ett ytterligare centralt tema som uppkommit är vikten av att känna tillit för forskaren som utför undersökningen. Nedan följer ett citat från respondent nummer 1 gällande fördelarna med att vara anonym i undersökningar:

Generellt sett bra för att man kan yttra sig utan att man behöver stå upp för sig själv och ha med sitt namn, utan man kan vara ärlig för att man är anonym.

(Kvinna, 25, 2020-11-11).

Denna respondent berättar att man kan vara ärlig i undersökningar, tack vare att man är anonym. Detta är något som samtliga respondenter har nämnt under intervjuerna och också är en stor del av den totala intervjun och det insamlade materialet. Att få vara anonyma leder till en ökad tillit menar respondenterna, det vill säga att man känner sig tryggare med att öppna upp sig och dela med sig om sitt liv. Nedan följer ett citat från respondent nummer 6 (Man, 24):

I och med att det alltid är anonymt så tycker jag det är ok, hade varit mer restriktiv om det var något mer privat. Hade behövt mer underlag för att se vem som får information. Spontant skulle jag nog bli mer tvär från början jämfört med mer generella undersökningar.

(Man, 24, 2020-11-15).

En annan faktor som dykt upp under intervjuerna är vikten av att få mycket information på förhand gällande undersökningar och dess syften, detta för att känna tillit till forskaren och undersökningen. Är det så att detta inte framkommer till personer innan en undersökning menar respondenterna på att detta hade kunnat påverka deras agerande. Det upplevs inte lika tryggt att delta i något som man inte har fått tillräckligt med information om. Nedan följer ytterligare ett citat gällande vikten av tillit:

Jag delar inte med mig av vad som helst till vem som helst. Tillit är viktigt. Beroende på

vad det är för undersökning... jag hade nog sagt nej till denna undersökning om det helt var en främling som frågade.

(Man, 35, 2020-11-13).

Att känna tillit är således mycket viktigt, detta uppger samtliga respondenter i deras intervjuer. Alla respondenterna trycker även mycket på att man känner sig trygg när man är anonym, men samtidigt också på att man är ganska privat med sitt liv och inte vill dela med sig av vad som helst, hur som helst.

Locke (2000) menar att känslor är den psykosomatiska formen individen upplever sina värderingar på. Individen kan sedan genom sitt förnuft bestämma om man vill agera på en given känsla eller inte. Känslor kan alltså leda till en viss handling. Även Weber (1983) menar att det finns sociala handlingar som grundar sig i emotionella tillstånd, nämligen den affektuelle handlingstypen. Vikten av tillit till forskaren och undersökningarna har visats vara viktigt. Om tilliten bristande kan det leda till en oroskänsla som i sin tur kan leda till att en individ agerar på sina oroskänslor och väljer att inte delta. Som jag tolkat det grundar sig detta i en viss rädsla och osäkerhet. Med det menar jag att individer upplever en viss oro över att öppna upp sig och dela med sig av privat information, samtidigt som det även är ett orosmoment att detta ska kunna kopplas ihop med personen i fråga. Detta handlande skulle även kunna ses som ett rationellt handlande, alltså den värderationella eller målrationella handlingstypen. Om individen inte upplever tillit gentemot forskaren eller har en misstanke om att det insamlade materialet kan användas på ett sätt som man inte uppskattar, är det mål- eller värderationellt att inte delta (ibid.).

5.3 Nyttor och incitament för individen

Ett ämne som diskuterats i samtliga intervjuer är även olika typer av nyttor samt incitament som motivationsfaktorer till att delta i undersökningar. Flera av respondenterna nämner faktumet att "tid är pengar", och att incitament i form av ekonomisk ersättning för avsatt tid i en undersökning skulle motivera en till att anse att det är "värt" tiden. Ett citat från en respondent lyder;

Det är klart att gynnar det mig på något sätt så ökar chanserna att jag vill vara med att delta ...får man betalt eller får man en gåva för att man deltar är det absolut en motivationsfaktor.

(Kvinna, 25, 2020-11-11).

Denna respondent berättar att en ekonomisk ersättning eller någon typ av gåva såklart "lockar" en att vilja delta i studien. Nedan finner du ett ytterligare citat från en respondent;

Kan tänka mig att göra annat för ganska lite ... gör jag avvägningen ... 500 kr för 2-3h är ju det ändå en väsentlig mängd pengar.

(Man, 24, 2020-11-15).

Även denna respondent förklarar att en ekonomisk ersättning är av intresse. Ett argument som lyftes även här var att "tid är pengar". Får du då en ersättning för tiden du avsätter för att delta i en undersökning ökar det motivationen. Detta kan vara både ersättning för avsatt tid, det vill säga behöver du avsätta ett flertal timmar som påverkar din inkomst kan det bli värt det om du får betalt från annat håll för att inte "förlora" en inkomst. Två av respondenterna är studenter och jobbar deltid vid sidan av studierna. De båda har resonerat som så att en ekonomisk ersättning är en stor motivationsfaktor från deras sida. Ett ytterligare citat från en annan respondent;

Eller om det skulle vara extremt ...eller det finns alltid nån typ av ersättning (pengar) som skulle vara värt att byta tiden mot.

(Man, 35,2020-11-13).

Denna respondent berättar att det är tiden som är värd pengar. Det vill säga att det inte är värt att lägga tid på undersökningar om du istället behöver byta bort betalda arbetstimmar. Han menar istället att det finns en viss typ av ersättning som hade kunnat motivera honom till att delta, men att det också måste vara en summa som det är värt att "byta tiden mot". Han berättar även under intervjun att en av hans största ambitioner är att optimera sin tid i vardag. Vidare berättar respondenten att han resonerar som så att han gärna lägger sin tid på annat som han prioriterar högre. Nedan följer ett ytterligare citat;

Men det är klart att om man skulle få en middag som tack för en undersökning hade det varit trevligt.

(Man, 65, 2020-11-13).

Denna respondent förklarar istället att en middag som tack för deltagandet i en undersökning

hade varit trevligt, snarare än en ekonomisk ersättning. Vidare resonerar han som så att det däremot grundar sig i om ämnet intresserar honom eller inte, är det så att det inte gör det kommer han inte delta oavsett kompensation. Då anser han inte att det är viktigt.

Ekonomisk ersättning verkar inte vara den största motivationsfaktorn. Respondent nummer 5 (Kvinna 38) nämnde inte ersättning som en motivationsfaktor under intervjun, inte heller nämnde respondent nummer 3 (Kvinna 56) något om ersättning som en motivationsfaktor. Främst verkade ersättningen vara av större vikt för studenterna utan fast månadsinkomst. Det som däremot verkar vara en stark motivationsfaktor är individuell nytta för respondenterna. Flera av respondenterna menar på att om deras deltagande i undersökningen gynnar dem, är det något som ökar motivationen till att delta. Ett citat från en av respondenterna:

Nej men jag kan tycka att det är ganska kul att delta i undersökningar, framförallt när det är kopplat till studier. Men denna är ju också inom samma område som det jag pluggar och då är det intressant att se hur andra studenter lägger upp det och hur de kommer att forska och undersöka, så det är en stor del till varför jag valde att delta i denna.

(Kvinna, 25, 2020-11-11).

Denna respondent, som nämnt ovan, studerar på heltid. Hon menar att anledningen till att hon valde att delta i denna studie var främst för att hon studerar. Hon menar att det är intressant att se hur andra studenter lägger upp deras studier, eftersom hon själv också ska skriva uppsats snart. Det vill säga att det gynnar henne att delta i denna studie. Ett ytterligare citat lyder:

Det känns viktigt för din utbildning ... och är ett viktigt ämne. Kan den här summeringen göra att det blir en bättre svarsfrekvens så tjänar ju jag också på det.

(Kvinna, 56, 2020-11-13).

Locke (2000) förklarar ett motiv som en önskan att nå ett uppsatt mål till exempel. Dessa motiv kan sedan komma att påverka individer på ett flertal olika sätt. Till att börja med skapas olika anledningar till att en individ väljer att agera på ett visst sätt. För det andra påverkar mål och värderingar intensiteten av vad som anses vara viktigast i den aktuella stunden. Beroende på vad en individ har för uppsatta mål, kan denna alltså välja att agera på vad hen ser som egennyttiga. Till exempel kan en kompensation i form av ekonomisk ersättning vara något som

individerna ser som ett motiv. Detta går i linje med den målrationella handlingstypen som innebär handlingar som grundar sig i att uppnå ett eget utsatt mål. Denna handlingstyp har visat sig vara vanlig bland majoriteten av respondenterna, och många agerar utifrån vad som gynnar dem, och vad de "får ut" av att delta i undersökningar. Att delta för att man kan få en viss typ av kompensation som kan leda till att man kan köpa något man sparat till bland annat. Majoriteten av intervjupersonerna utgår ifrån sig själva, och deras egna mål snarare än hur deras medverkan bidrar till samhället i stort och samhällsutvecklingen. Gynnar det inte personen på något sätt, kommer hen inte att delta. Detta för att det inte går i linje med ett utsatt mål eller motiv som individen har, utan att det endast tar tid och energi för något som man inte anser gynna en själv på något sätt.

Singer (2018) menar att användningen av incitament, bland annat i form av ekonomisk ersättning kan bidra till en ökad svarsfrekvens. Även Church (1993) och Edwards (2002) har funnit liknande resultat. Detta kan vi även se spår av i den insamlade empirin i denna studie. Däremot verkar inte just incitament i form av ekonomisk ersättning vara den största motivationsfaktorn till att delta, utan snarare andra incitament som gåvor eller andra egennyttor. Däremot har denna studie inte varit tillräckligt omfattande för att kunna dra några slutsatser gällande detta, utan det hade krävts mer insamlad empiri för att kunna se tydliga mönster.

5.4 Tidsaspekt och prioriteringar hos individen

En ytterligare faktor som har dykt upp under intervjuerna, är bristen på tid i vardagen samt hur ens prioriteringar ligger. Respondenterna berättar att de sällan har tid över i vardagen, och när det väl finns en lucka över prioriteras annat över att delta i någon typ av undersökning.

Nedan följer ett citat från en av intervjupersonerna;

Blir också uppringd över telefon... tackar alltid nej. Folkhälsovården och andra myndigheter ringer ofta... tackar nej för att oftast då passar det inte så bra med tiden... tar längre än vad som sägs. Har sällan den tiden i vardagen svårt att prata en 15 min mellan saker... vill göra annat.

(Man, 24, 2020-11- 15).

Som jag tolkar denna mening är bristen på tid i respondentens vardag ett faktum, och det finns helt enkelt annat som tiden hellre läggs på. Nedan följer ytterligare citat från en av intervjupersonerna;

Jag skulle nog säga att det kanske har att göra med prioriteringar, jag hade kunnat prioritera det om jag ville. Det kan jag ju. Men jag prioriterar min tid på annat sätt. Man har ett visst antal timmar och energi...det får helt enkelt hamna någon annanstans.

(Man, 35, 2020-11-13).

Likt intervjupersonen ovan anser även denna respondent att tiden i vardagen inte räcker till, och att man helt enkelt prioriterar sina extra timmar på annat som man värderar högre.

Locke (2000) diskuterar faktumet att människan har makten att prioritera sina behov på olika sätt, detta baserat på deras valda värden. Om vi ser detta i relation till hur individer handlar när det kommer till att delta i en undersökning eller inte, är det alltså av stor vikt att en undersökning ska ha ett högt värde för att individen ska prioritera denna över annat i ens vardag. Om innehållet i en undersökning inte har ett högt värde för individen är alltså sannolikheten att andra faktorer kommer att prioriteras högre (Locke, 2000). Något annat som Locke även diskuterar är nivåer av ansträngning, och menar att desto större ansträngning en situation kräver av en individ, desto större är sannolikheten att graden av motivation är lägre. Detta kan alltså också komma att ligga till grund för hur en individ handlar i en given situation. Om en undersökning är väldigt tidskrävande har även det stor betydelse för huruvida en individ känner motivation att delta. En enkätundersökning kräver till exempel inte lika stor ansträngning från individen som en fysisk undersökning, detta skulle kunna leda till att viljan att utföra en enkätundersökning är starkare än en fysisk intervju (Locke, 2000).

En ökad överbelastning hos individer menar Barr, Spiz Müller och Stubing (2008) kan bidra till att både aktiva och passiva icke-svarande personer i undersökningar inte fullföljer deras deltagande, eftersom individer kanske inte upplever att de har tiden att slutföra undersökningar på grund av en överbelastning i deras vardag. Detta går i linje med det insamlade materialet i denna studie. Flera av respondenterna berättar att tiden inte räcker till och att man helt enkelt behöver prioritera annat först. Detta hade varit väldigt intressant att forska mer på, denna studie är dessvärre inte tillräckligt omfattande för att kunna dra några slutsatser gällande detta.

6.0 Sammanfattning & slutdiskussion

Denna del av uppsatsen syftar till att besvara forskningsfrågan. Denna lyder som bekant: *“Vad motiverar en individ till att delta i undersökningar, och hur avspeglas detta i individens sociala handlande?”*. En sammanfattning av resultaten i studien kommer att presenteras och diskuteras, för att sedan mynna ut i ett konkret svar på forskningsfrågan. Därefter kommer resultatet att diskuteras utifrån den tidigare forskningen, detta för att kunna se på vilket sätt denna studie bidrar med för kunskap till fältet. Avslutningsvis kommer jag att presentera mina slutliga tankar, ge en reflektion kring syftet samt ge förslag på vidare forskning inom området.

6.1 Resultatdiskussion

Resultatet av analysen visar att det finns flera faktorer som ligger till grund för agerandet gällande att delta eller inte delta i undersökningar. Det finns tydliga mönster respondenterna emellan, och det mest centrala temana som avgör beslutstagandet för deltagande i undersökningar är nytta och incitament för individen samt betydelsefulla forskningsområden. Locke (2000) förklarar att en individ ofta agerar olika beroende på vad man har för uppsatta mål. Han menar även att ett motiv kan förklaras som en önskan att nå detta uppsatta mål. Samtliga respondenter resonerar utifrån vad som gynnar dem, och vad de “får ut” av att delta i undersökningar. Det vill säga att det ser till individuella nytta och incitament när det väljer hur de ska agera. Två av respondenterna menar även att just ersättning var något som motiverade dem till att delta i undersökningar. Weber (1983) menar att den målrationella handlingstypen också grundar sig i uppsatta mål som individen har. Respondenterna har under intervjuerna utgått ifrån deras tidigare erfarenheter av undersökningar samt deras tidigare agerande i dessa. Just den målrationella handlingstypen tycks ligga till grund för flera av respondenternas ageranden. Något som jag finner väldigt intressant är även att majoriteten av respondenterna utgår från sig själva när de tar beslut gällande att delta eller att inte delta. Detta istället för att fundera över hur medverkan i en undersökning påverkar andra människor eller samhället i sig.

Utöver att agera beroende på vad man anser som individuell nytta och incitament, menar samtliga respondenter att man handlar utefter vad man anser vara betydelsefullt. Locke (2000) förklarar att en individ lägger ner mer av sin tid på aktiviteter som man själv anser vara viktiga, snarare än andra aktiviteter som anses mindre relevanta vid den aktuella tidpunkten. Samtliga respondenter har angett att det som är avgörande för huruvida man deltar i en undersökning är

om forskningsämnet anses vara betydelsefullt eller inte. Det vill säga om forskningsämnet i undersökningen anses ha ett högt värde. Detta går i linje med vad Weber (1983) förklarar som värderationellt handlande. Det vill säga att man agerar utefter vad som har ett högt värde för individen. Exempel på undersökningar som samtliga av respondenterna angett som betydelsefulla är undersökningar gällande hälsa och medicin. Samtliga menar att dessa undersökningar hamnar högt upp på listan gällande undersökningar de skulle valt att delta i.

Utöver att handla utefter uppsatta mål/egennyttan eller vad individen anser vara betydelsefullt kan vi även se att individen agerar utefter ens känslor och emotionella tillstånd (Locke, 2000; Weber, 1983). Locke (2000) menar att känslor är den psykosomatiska formen individen upplever sina värderingar på. Individen kan sedan genom sitt förnuft bestämma om man vill agera på en given känsla eller inte. Känslor kan alltså leda till en viss *handling*. Detta går i linje med vad Weber (1983) menar är den affektueella handlingstypen. Vikten av tillit och anonymitet i undersökningar har visats vara viktigt. Om dessa är bristande kan det leda till en oroskänsla som i sin tur kan leda till att en individ tar ett beslut att inte delta i en undersökning till exempel. Så som jag tolkat det grundar sig detta i en viss rädsla och osäkerhet. Med det menar jag att individer upplever en viss oro över att öppna upp sig och dela med sig av privat information, samtidigt som det även är ett orosmoment att detta ska kunna kopplas ihop med personen i fråga.

Resultatet i denna studie stämmer väl överens med resultaten som visats i den tidigare forskningen. Torres van Grinsven (2015) menar att motivationen en individ upplever är avgörande för om denna tar beslutet att delta i en undersökning eller inte. Detta stämmer väl överens med resultatet i denna studie. Vidare visar även annan tidigare forskning på att känsliga frågor i undersökningar sänker svarsfrekvensen (Tourangeau och Yan, 2007). Detta kan vi se en viss likhet med i denna studie. Däremot har ett mer centralt tema varit vikten av att känna tillit gentemot forskaren och undersökningen. Det är tydligt hos samtliga respondenter att det finns en rädsla för att det ska gå att koppla ihop resultatet med personen i fråga. Utlovas anonymitet är det således en större chans till att individer väljer att delta i en undersökning.

Barr, Spiz Müller och Stubing (2008) har utfört en studie med syftet att utvidga kunskapen inom enkätvarsbeteende, detta genom att undersöka stressfaktorer och relationen mellan stress och deltagande i undersökningar. Resultatet visar att en ökad överbelastning hos individer kan bidra

till att både aktiva och passiva icke-svarande personer i undersökningar inte fullföljer deras deltagande, eftersom individer kanske inte upplever att de har tid att slutföra undersökningar på grund av en överbelastning i deras vardag. Även detta kan vi se i det insamlade materialet i denna studie. Just tidsaspekten har dykt upp hos flera av respondenterna, och anser man att tiden "kostar" för mycket leder till att individer inte deltar för att annat i deras vardag prioriteras högre.

Huruvida incitament är en faktor som ökar svarsfrekvensen i olika undersökningar har det även gjorts mycket efterforskning på (Singer, 2018). Bland annat har man undersökt incitaments påverkan på både svarsfrekvensen samt kvaliteten på resultaten i det insamlade materialet. I denna studie har det inte gjorts någon forskning på svarskvalité och huruvida denna förbättras med incitament eller inte. Däremot kan vi se liknande resultat med incitament som motivationsfaktor till att delta i undersökning. Värt att nämna är däremot att incitament i form av ersättning inte visat sig vara avgörande för huruvida en individ väljer att delta i en undersökning eller inte.

Utifrån resultatet, analysen och den avslutande diskussionen kan jag förmedla svaret på min frågeställning "*Vad motiverar en individ till att delta i undersökningar, och hur avspeglas detta i individens sociala handlande?*". Det mest centrala temat är att forskningsämnet i undersökningar måste kännas betydelsefullt för att respondenterna ska motiveras till att delta i dessa. Är det så att de upplever att de inte kan relatera eller inte anser att det är ett viktigt ämne kommer de inte att vilja delta i undersökningen det gäller. Det andra centrala temat som är att det ska finnas en individuell nytta eller incitament för individen. Gynnas personen på något sätt kommer denna att uppleva en större motivation till att delta i en undersökning. Detta kan vara både i form av en ekonomisk ersättning eller att man gynnas på något annat sätt.

6.1.1 Metodologisk reflektion

Samtliga intervjuer har som ovan nämnt genomförts via videointervjuer, detta på grund av Covid-19 utvecklingen i Stockholm. Däremot har detta inte upplevts som problematiskt, utan istället har det varit en fördel både för mig och respondenterna. Samtliga har känt sig trygga med att ha intervjun via video, detta framförallt eftersom de inte behövt ta några risker att träffa utomstående personer eller resa kollektivt. Respondenterna har även nämnt att det är en fördel att det var smidigt att göra på så sätt, samt tidseffektivt. Dessutom är två av respondenterna inte

ifrån Stockholmsområdet, hade intervjuerna inte skett online hade dessa högst troligt inte haft möjligheten att delta. Utöver detta känner jag mig även nöjd med det insamlade materialet, och upplever inte att jag hade behövt ha mer material för att kunna dra några slutsatser.

6.1.2 Slutsatser

Utifrån resultatet, analysen och den avslutande diskussionen kan jag förmedla svaret på min frågeställning *“Vad motiverar en individ till att delta i undersökningar, och hur avspeglas detta i individens sociala handlande?”*. Det mest centrala temat som dykt upp är att undersökningar måste kännas viktiga och betydelsefulla för att respondenterna ska motiveras till att delta i dessa. Är det så att de upplever att de inte kan relatera eller anser att det är ett viktigt ämne kommer de inte att vilja delta i undersökningen det gäller. Det andra centrala temat som uppkommit är att det ska finnas en individuell nytta eller någon form av incitament. Gynnas personen på något sätt kommer denna att uppleva en större motivation till att delta i en undersökning. Detta kan vara både i form av en ekonomisk ersättning eller att man gynnas på något annat sätt.

6.2 Avslutande reflektioner

Det finns i denna forskning mycket kunskapsluckor, och det som bland annat behöver forskas mer på menar Singer (2018) är användningen av incitament i undersökningar för att förbättra svarsfrekvensen. Tidigare studier har bland annat använt sig av metoden att betala ut olika typer av ersättningar på förhand för att på så vis kunna påverka deltagandet i undersökningar. Ytterligare framtida forskning bör fokusera på jämförande analyser av respondenter och icke-respondenter (Brick, 2018).

Det kommer högst troligt fortsätta vara en utmaning att analysera icke-respondenter, och bakgrunden till varför deras deltagande uteblir. Dessutom behöver även olika teorier gällande icke-deltagande och en minskande svarsfrekvens även testas i praktiken, vilket också är en utmaning enligt Brick (2018). Brick (2018) förklarar även att det skulle vara till hjälp om den framtida forskningen inledde med att fokusera på lågkostnadsfaktorer för att förbättra svarsfrekvensen. Ett exempel på en sådan skulle kunna vara att lägga mycket fokus på designen samt utformningen av enkäter. Detta hade varit ett kostnadseffektivt sätt att se hur denna förbättring kan ändra svarsfrekvensen. Utöver detta är majoriteten av forskningen gjord inom detta fält kvantitativ, och det skulle i min mening behöva forskas mer på kvalitativ nivå för att

kunna få en djupare förståelse i vad som motiverar individer till att vilja delta i undersökningar, och hur detta avspeglas i individens sociala handlande. Detta tror jag hade kunnat bidra med mycket till fältet, och gett forskare en bättre insikt i hur vi kan utföra forskning och på bästa sätt rekrytera deltagare/respondenter. Det hade även varit intressant att forska mer på vilka olika grupper som bortfallen i dagsläget består av då det högst troligt hade kunnat leda till en djupare förståelse av vad som är viktigt sett till motivationsfaktor för att delta i undersökningar.

7.0 Litteraturlista

Ahrne, G., & Svensson, P. (2011). *Handbok i kvalitativa metoder*. Malmö: Liber.

Aspers, Patrik (2011). *Etnografiska metoder: att förstå och förklara samtiden*. Malmö: Liber

Barr, C.D., Spitzmüller, C. & Stuebing, K.K. (2008). "Too stressed out to participate? Examining the relation between stressors and survey response behavior", *Journal of occupational health psychology*, vol. 13, no. 3, pp. 232-243.

Bryman, A. (2008). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber.

Church, A. H. (1993). Estimating the Effect of Incentives on Mail Survey Response Rates: A Meta-Analysis. *Public Opinion Quarterly*, 57(1), 62. <http://doi.org/10.1086/269355>

Edwards, P., Roberts, I., Clarke, M., DiGiuseppi, C., Pratap, S., Wentz, R., & Kwan, I. (2002). Increasing response rates to postal questionnaires: systematic review. *British Medical Journal*, 324(7347), 1183–1185.

Japac, L., Ahtiainen, A., Hörngren, J., Lindén, H., Lyberg, L., & Nilsson, P. (1997). *Minska Bortfallet*. Stockholm: Statistiska centralbyrån.

Keeter, S. (2018). Evidence About the Accuracy of Surveys in the Face of Declining Response Rates. I Vannette, David L, & Krosnick, Jon A. (red). *The Palgrave Handbook of Survey Research*. Cham: Springer International Publishing.

Kohut, A., Keeter, S., Doherty, C., & Dimock, M. (2012). Assessing the representativeness of public opinion surveys.

Kullenberg, C. (2012). *Tre klassiska texter: Tarde, Durkheim, Weber*. Göteborg: Korpen Förlag.

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.

Locke, E. (2000). Motivation, cognition, and action: An analysis of studies of task goals and knowledge. *Applied Psychology*, 49, 408-429.

Maddox, A. (2020). Doing fieldwork in a pandemic (crowd-sourced document). Lupton, D. (editor) (2020) . Available at:
<https://docs.google.com/document/d/1clGjGABB2h2qbduTgfqribHmog9B6P0NvMgVuiHZCl8/edit?ts=5e88ae0a#>

Singer, E. (2018). Evidence About the Accuracy of Surveys in the Face of Declining Response Rates. I Vannette, David L, & Krosnick, Jon A. (red). *The Palgrave Handbook of Survey Research*. Cham: Springer International Publishing.

Svensk nationell datatjänst.(2020). ESS - Den europeiska socialundersökningen. Hämtad 2020-12-10 från <https://snd.gu.se/sv/catalogue/collection/ess>

Thomsson, H. (2010). *Reflexiva intervjuer*. Lund: Studentlitteratur.

Torres van Grinsven, V., Hox, Joop, Snijkers, Ger, & University Utrecht. (2015). *Motivation in Business Survey Response Behavior : Influencing motivation to improve survey outcome*. 2015.

Tourangeau, R. & Yan, T. 2007, "Sensitive questions in surveys", *Psychological bulletin*, vol. 133, no. 5, pp. 859-883.

Trost, J. (2010). *Kvalitativa intervjuer*. Lund: Studentlitteratur

Vehovar, V., Beullens, K. (2018). Evidence About the Accuracy of Surveys in the Face of Declining Response Rates. I Vannette, David L, & Krosnick, Jon A. (red). *The Palgrave Handbook of Survey Research*. Cham: Springer International Publishing.

Qvist, J. (2000). *Bortfallsanalys av SCB-undersökningarna HINK och ULF* (Rapport 1988:1-2004:2). Stockholm: Statistiska centralbyrån.
<https://www.scb.se/contentassets/14f5e346f4814dd0acd52d10b23286c6/rnd-report-2000-04-green.pdf>

Statistiska centralbyrån (2019). *Kvalitetsdeklaration arbetskraftsundersökningarna AKU*.

Hämtad 2020-12-14 från

https://www.scb.se/contentassets/c12fd0d28d604529b2b4ffc2eb742fbe/am0401_kd_2019_lj_190214.pdf

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning [Elektronisk resurs]*. Stockholm. Tillgänglig på Internet:

http://www.cm.se/webbshop_vr/pdf/etikreglerhs.pdf

Weber, M. (1983). *Ekonomi och samhälle. Förståelsesociologins grunder 1*. Lund: Argos.

7.1 Respondenter

Kvinna 25 (2020). *Respondent nummer 1* [2020-11-11].

Man 65 (2020). *Respondent nummer 2* [2020-11-13].

Kvinna 56 (2020). *Respondent nummer 3* [2020-11-13].

Man 35 (2020). *Respondent nummer 4* [2020-11-13].

Kvinna 38 (2020) *Respondent nummer 5* [2020-11-13].

Man 24 (2020) *Respondent nummer 6* [2020-11-15].

8.0 Bilagor

8.1 Informationsbrev

Syftet med uppsatsen är att få en fördjupad förståelse för vad som motiverar en individ till att vilja delta i undersökningar, och se hur detta avspeglas i individens sociala handlande. Genom kvalitativa intervjuer med ett flertal olika individer önskar jag kunna få en fördjupad förståelse gällande deltagande i undersökningar samt hur olika individer resonerar gällande ämnet i det stora hela. Denna intervju kommer att spelas in om du ger ditt samtycke till det. Inspelningen kommer att raderas så fort transkriberingen är färdigställd. Anledningen till detta är för att inte på något sätt gå miste om viktigt underlag för studien. Skulle du ångra dig och önska att jag tar bort den innan dess, är du välkommen att meddela mig så kommer jag att radera inspelningen. Vidare kommer du att vara anonym och allt det insamlade materialet kommer att behandlas konfidentiellt. Syftet med detta är att ingen utomstående ska kunna koppla ihop svaren med dig som person. Jag kommer således att ta bort ditt namn, samt endast referera till dig utifrån kön

och ålderskategori. Slutseminarierna för uppsatsskrivandet är däremot offentligen, och jag vill på förhand informera er om att besökare välkomnas till dessa. Som nämnt ovan har helt uteslutit era namn från uppsatsen och refererar endast till er som man/kvinna samt ålder. Upplever du att detta känns jobbigt är det viktigt att du meddelar mig det, detta för att jag på bästa sätt ska kunna fullfölja de etiska kraven.

Innan vi startar intervjun vill jag på förhand tacka för att du deltar i denna studie. Under intervjuns gång kommer vi att beröra tre olika teman. Det första temas är med fokus på lite bakgrund. Syftet med detta är att jag vill få en bättre förståelse av dig som person och din bakgrund. Därefter kommer vi först att diskutera lite reflektioner gällande specifika undersökningar för att sedan gå in mer på reflektioner gällande undersökningar i det stora hela. Skulle du vilja hoppa över en fråga under intervjun gång får du självklart göra det. Det är även helt ok att avbryta intervjun under dess gång om du skulle önska det.

Denna intervjuguide har granskats och etiskt godkänts av min handledare Måns Lundstedt från Universitetet Scuola Normale Superiore, Faculty of Political and Social Sciences.

Mail: robert.lundstedt@sns.it

8.2 Intervjuguide

Bakgrund

1. Kan du börja berätta lite om dig själv och din bakgrund?
2. Kan du berätta lite om din arbetslivserfarenhet?
3. Eventuell utbildning?
4. Vad är din primära sysselsättning i dagsläget?
5. Vad gör du på fritiden?

Reflektion gällande specifika undersökningar

I denna del av undersökningen vill jag att du funderar över undersökningar du blivit förfrågad att besvara senaste året, och sedan ha dessa i åtanke när du besvarar följande frågor.

1. Har du deltagit tidigare i nån typ av undersökning?

2. **Om ja**, berätta gärna vad det var för typ av undersökning och vad det var som fick dig att vilja delta?
3. **Om nej 1**, vad är anledningarna till att du aldrig deltagit tidigare? Har du aldrig fått möjligheten eller har du tackat nej?
4. **Om nej 2**, Hur kommer det sig att du tackade nej?
5. Hur kommer det sig att du deltar i denna undersökning? Hur resonerade du när du tackade ja till att delta?

Generella reflektioner gällande undersökningar

6. På vilket sätt hade du velat bli tillfrågad gällande deltagande i en undersökning? Via t.ex. post hem, ett samtal eller kanske ett mail? Utveckla gärna hur du resonerar.
7. Anser du att det är viktigt att få information om undersökningen på förhand gällande dess syfte och hur det insamlade materialet kommer att behandlas t.ex? Varför då?
8. Upplever du att det känns jobbigt att dela med din av dina erfarenheter och ge ut information om dessa i forskningssyften?
9. Om nej, beskriv gärna varför du *inte* upplever att det är jobbigt.
10. Om ja, beskriv gärna närmre vad det är som känns jobbigt med det? (*Tillit*)
11. Skulle du säga att det är viktigt att delta i olika typer av undersökningar? Utveckla gärna hur du resonerar.
12. Är det något du skulle vilja tillägga gällande ditt deltagande i undersökningar eller motivationsfaktorer som finns?
13. Skulle du säga att dina levnadsförhållanden påverkar dina möjligheter till att delta i undersökningar? (*T.ex. om du har begränsade alternativ till att vara flexibel i jobbet eller har lite tid över i privatlivet*).
14. Vilken sorts undersökning är det mest sannolikt att du deltagit på, **en fysisk intervju** eller **en enkät**? Motivera gärna ditt svar.
15. Finns det något som hade ökat din motivation till att delta i en undersökning? (*Pengar, ett extra intressant ämne, hur du blev tillfrågad etc.*) Utveckla gärna ditt svar.

8.3 Kodschema

Nedan presenteras koderna jag använt mig av i transkriberingen av mitt insamlade material.

8.3.1 Teman

Kod 1: Nyttor och incitament för individen

Kod 2: Tillit gentemot forskaren

Kod 3: Betydelsefulla forskningsämnen

Kod 5: Tidsaspekt & prioriteringar hos individen